

שרי האוצר אישר לבני ערביות וסובסידיות בסך 400 מיליון

דולר לתוכנית בנייה המזיקה למשק המדינה

דירות - לטובת מי?

לוא אישרו הדברים רשמית. היה נדמה כי זוהי המצאה. מי יאמין ש' במדינה. המתימרת להיות מעורבת-דמוקרטית-המערבית-בימורחתי-מכון. והנושאת את טוהר המידות על נס. יקרה כדבר הזה? אילו קראנו כי במדינה דרום-אמריקאית מפגרת. או במדינה אפריקאית מושחתת, אישר שרי האוצר לחברה השייכת לבניו הטבות המזיקות למדינה והמעשירות אותם. לא היה איש מתפלג. אולם כאשר הדברים קורים במדינת-ישראל, ואין הדבר מעורר אפילו זעזוע או תגובה שלילית ומתקבל כדבר טבעי, הרי שניתן לומר רק דבר אחד על הממשלה זו: "הם איבדו גם את הבושה!"

יום יוני הורביץ
האב אישר

העובדות הן פשוטות: שרי האוצר ושרי התיכונות והבינוני החליטו לאשר את התוכנית של החברה לפיתוח כלכלי לבניית דירות להשכרה בישראל. בעלי החברה הם יוני ויאב הורביץ, בניו של השר הורביץ, יחד עם איתן ישראלי. השלושה שותפים גם בשתי חוות חקלאיות, האחת בפורטוריקו והשניה ב-קוסטה ריקה.

על פי התוכנית תממנה חברות אמריקאיות הקמתן של 2000 דירות לשנה, במשך חמש שנים. הסכום שיוגייס: כ-400 מיליון דולר. קרוב ל-70% מההשקעות תבואנה מהלוואות של חברות-בני-טוח אמריקאיות. ממשלת ישראל תערוב להלוואות של החברות התיכונות. הדירות תהיינה בנות חדר עד שלושה, והן תושכרנה בלי סובסידיות בשכר-דירה מיסחרי. החברה לפיתוח כלכלי תקבל 10% מהסכומים שיוגייסו, או 40 מיליון דולר. לא במומין אלא בשטחים מיסחריים. הקרקעות לדירות תימכרנה על-ידי מינהל המקרקעין ישראל או תוחכרנה על-ידי ודומייה-הכירה ישולמו במשך 20 שנה.

חיזוק הכלכלה

באמריקה

פני בדיקה כלכלית של כדאיות ה' עיסקה למדינת-ישראל, ראוי לשים לב לכמה פרטים קטנים. העיסקה יוזמה על-ידי ייגאל הורביץ בתקופה הקצרה שהפרידה בין תפקידו כשר-התעשייה ותפיקידו כשר-האוצר. זאת טוענים אנשי ה' אוצר, כדי למנוע טענות על עירוב-אינטרסים. בתקופה זו גם עסק בהרחבת עסקי החוות של מיספחתו בדרום-אמריקה. ראוי לשים לב כי בעוד השר מצצהיר על תמיכתו בהתנחלויות והתיישבות יהודית בגדה המערבית, הוא הפנה את מירצו והונן, יחד עם ההון והמרץ של בניו ושל איתן ישראלי, להתנחלויות בפורטוריקו וקוסטה-ריקה.

בתחומי ישראל יש די שטחים לחוות חקלאיות, וכל העוסק בגידול ירקות ב' עמק-הירדן יודע כי עושים שם רווחים נאים כמו בדרום-אמריקה. ההבדל הוא שייצור ירקות בישראל מחזק את התשתית הכלכלית של המדינה. שרי האוצר בחר ברווחים בדולרים מחוץ לישראל, ובחיזוק כלכלת יבשת אמריקה. מייד אחרי שנולדה תוכנית הבנייה להשכרה, הסכים ייגאל הורביץ לכהן כשר-האוצר, ולאחרונה אין הוא מתפטר מתפקידו. למרות שהממשלה סירבה כמה פעמים לקבל את הצעותיו, רבים לא הבינו כל העת מדוע הוא שרי-האוצר מ' פטר וכיצד הוא בולע כה הרבה שטר-עיים. אין להניח כי תוכנית הבנייה להשכרה של מיספחתו סיעה להיצמדותו ל' כיסא שרי-האוצר, שאישר תוכנית זו. גם האישור שניתן לתוכנית ע' ידי שרי-התיכונות והבינוני אינו מ' לוא. באופן טבעי היה עליו להתייג נגד התוכנית, שכן היא מוציאה מהשפעת מישרדו חלק ניכר מ' בנייה. אולם יש לזכור כי רק לפני

לחברות ישראליות, היו בונות אף הן את הדירות, במימון עצמי, בלא צורך להוציא כל שנה לחברות המלוות בחו"ל ריבית יקרה של 50 מיליון דולר לשנה, לפחות. אילו היתה הבנייה נעשית על-ידי חברות לאומיות, היו גם הנכסים נש' ארים בבעלות חברות לאומיות. לפי תוכנית הורביץ, הנכסים יהיו ב' בעלות חברות זרות. המדינה תיתן ער' בות, כך שכל הסיכון יהיה עליה, ול' משקיעים - וכיניהם מיספחת שרי-האוצר - אין כל סיכון!

מתנה

גלויה

מעשה חמור הוא מתן הקרקע בתש' לום למשך עשרים שנה. תנאים כאלה כמוהם כמתן קרקע בחינם. מזה שנים מציע הקבלן אהרון רובינשטיין שאם יק' צה מינהל המקרקעין קרקע חינם לחברות-הבנייה הציבוריות, הן תבנינה דירות לחיסול כל המחסור, ותמכרנה אותן ב' מחיר מוסכם, שייקבע על-ידי הממשלה. רובינשטיין תבע רק הקצאת קרקע, ור' הציע לממן את הבנייה באמצעותן העצ' מיים של החברות.

עתה יתן שרי-האוצר את ה' קרקע חינם, לא יהיה כל פיקוח על מחיר הדירות, שתהיינה כבע' לות חברות זרות, וזא כבעלות ה' דירורים בהן.

סביר כי הקרקע, שתוקצה למיספחת שרי-האוצר, תהיה במרכז הארץ. הקצאת הקרקע היא מתנה ברורה וגלויה, ומהווה העדפה, בניגוד לחוק מינהל המקרקעין, של היוזמים. על המינהל להציע קרקע במיכור, ולכל המרבה במחיר. כאן נתון המינהל קרקע חינם, למעשה, כדי לה' עשירי חברות זרות ואת היוזמים.

הודעת יזמי התוכנית, כי הדיירים יש' מו שכר-דירה ריאלי, היא מצחיקה. מחיר דירה צנועה כיום הוא שני מיליון לירות. דמי שכירות כלכלית מורכבים מ' 6% תשוואה על ההון, 6% להוצאות מינהל, תחזוקה וגביה, ועוד 4% לפחת שנתי. סך הכל 320 אלף לירות לשנה. איזו מישר פחה תשלם שכר-דירה כזה בישראל?

אין ספק כי חלק ניכר מן הדירות יאוכלסו על-ידי משכנני מישר-השיכון, אשר יסבסד את המשכנתן, לא את החבר' רה הבונה. מבחינת משלם-המסים אין הבדל אם המדינה מסבסדת שכר-דירה או משכנתא. ההבדל הוא כי במקרה השני נשארת הדירה בבעלות המשכנתן, יתרה מזו: זול יותר לסבסד משכנתאות ולתן את הדירות לבעלות הגר בדירה, שכן אז חוסכים 6% - הוצאות ניהול, תח' זוקה וגבייה.

כיום קיימים חוקים, שלפיהם ה' בונה דירות להשכרה פטור ממס' הכנסה במשך חמש שנים. מכאן: מממני תוכנית-הורביץ ייהנו אף הם מפטור זה ממס'-הכנסה, ואף זו סובסידיה של המדינה. כל בדיקה תענה כי בנייה ל' השכרה עויה למדינה יותר מ' בנייה למכירה, אלא שהסובסידיה להשכרה ניתנת בצורה מופוית, ע' ע' קרקע חינם או פטור מ' מסים.

דברים אלה ידועים היטב גם לשר-האוצר עצמו, אם למרות זאת החליט להמליץ על תוכנית המחבלת במילחמתו באינפלציה, המזיקה למשק, והכדאית לו פחות מאשר עידוד בנייה בתם, אפשר רק לתמוה מה היו השיקולים. ייגאל הורביץ אינו יכול לכהן כשר-האוצר אחרי שאישר תוכנית מסוג זו. ממשלה ששרי-האוצר שלה מסוגל לעשות מעשה כזה אינה יכולה להמשיך לכהן.

ייגאל לביב

שלישיית ווישינגטון

עוסקת בחוזה

כאשר היה איתן ישראלי, ה' שותף של בני הורביץ בעיסקת הדירות להשכרה, נספח חקלאי בווישינגטון, היה איתן רף נציג מישר-האוצר בווישינגטון. באותה עת היתה תמי ב' דודי היועצת המיפשית של הנציגות הכלכלית בווישינגטון.

כיום מייצג איתן ישראלי יחד עם בני הורביץ את בעלי תוכנית הדירות, ומנחל את המשא-והמתן עם נציג מישר-האוצר, איתן רף. היועצת המיפשית, המנסחת את החוזה מטעם הישר-האוצר, היא תמי ב' דודי.

שר ייגאל הורביץ
הבן ירויה

כמה חודשים הסכים הורביץ ל' רוג מהנוחה, ולאשר את הסכמי שרי-השיכון עם חברת-הבנייה של יעקב מרידור. דויד לוי ויגאל הור' ביץ מכינים זה את זה.

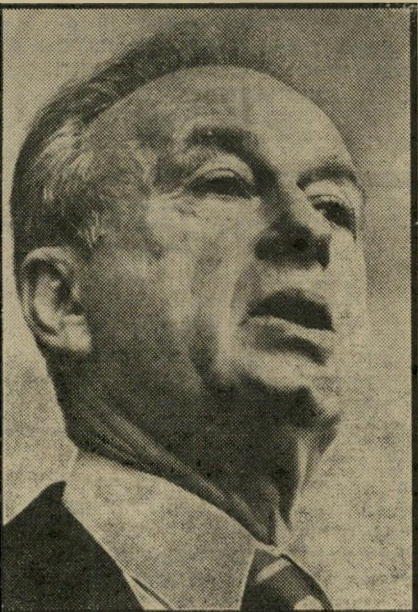
מה פטול בתוכנית עצמה? ראשית, המדינה תיתן ערבות לכס' פים שיושקעו בארץ. תחת להשתמש במ' קורות-מימון הקיימים במדינה, יגרום שרי האוצר להורמת 400 מיליון דולר לישר' אל, סכום שהיה כמעט הבית-דלק על מדוי רת-האינפלציה הרותחת. בעוד שהורביץ גרם לפיטורי עור וייצ' מן ולמשבר ממשלתי כדי לקצץ בתקציב ולהקטין את הורמת הכספים למשק, הוא מאשר למען בניו תוכנית שתחבל בצור' רה המורה בתוכנית של שרי-האוצר ל' מילחמה באינפלציה. חמור לא פחות מהורמת 400 מיליון דור' לר לאינפלציה הרותחת, הוא מתן ערבות למדינה. אילו נתנה המדינה ערבות כו

הכנסת בהצעות לסדר-היום בעניין ההכ' לטות של ועדת-הפיסגה האירופית ב' ונוציה. שוב הצביע המערך ב' עד העברת הצעה של תנועת התחייה לוועדה. הפעם קם אחד מאנשי המערך והציע להעביר לוועדה גם את ההצעה של של"י - אך רק חלק מאנשי המערך הצביעו בעדה.

כמחצית הסיעה נמנעה. לשיא הגיעו הדברים בשבוע שעבר, כאשר נדונו הצעות בעניין אספקתו של נשק אמריקאי למצריים, לסעודיה ולירדן. אחת ההצעות היתה של גאולה כהן. בנאום ההנמקה שלה היא תקפה בחריפות את השלום הישראלי-מצרי ותבעה לבטלו.

הצעתו להסיר את הצעתה מסדר-היום. כתוצאה מכך הופרדה הצעתה שר גאולה כהן מן האחרות, ונע' בה עליה הצבעה נפרדת, בהצבעה זו לא הצביע אף אחד מחברי ה' מערך נגד הצעתה, הרוב בסיעה הצביעו בעדה, ואחרים נמנעו.

בכל ההצעות האלה לא נתגלו שום חילוקי-דעות בין פרס ורבינ. שניהם רר' צים להיות בקונסנזוס אחד עם התחייה. איש מהם אינו רוצה לריב עם האגף ה' ימני של מיפלגת העבודה (חבריה-הכנסת

מועמד רבין
פגישה חשאית

הדר, שפיזור, ארבל-אלמוזלינו ועוד ועוד). המקורב מאוד לגוש-אמונים. מה יקרה אם המערך יהווה מחר לשיל' טון, ויצטרך להתמודד עם גוש-אמונים? מי שמתנהג כך כשהוא בא' פוזיציה, אין יתנהג כשיהיה כשימוטן?

אין ספק: את הליכוד יש לסלק, ויפה שעה אחת קודם. הוא מסכן יום את עתידנו, את ביטחוננו, את המישר' טר הדמוקרטי שלנו. אין ספק: אם יפול הליכוד, תיפול האחריות על המערך.

אלה הן, לפי שעה, עובדות-החיים. אין טעם לחלוק עליהן. אך אין פירוש הדבר שהמערך ר' או לשילטון.

אם יינתן לי אייפסד לבחור בין סרמן ובין אולקוס, בוודאי אבחר באולקוס. לפרטן אין עדיין מרפא.

כל אדם נבון, אשר יועמד לפני חברי' רה בין הליכוד והמערך, יעדיף את ה' מערך. אך איש לא יאמר שמשאית-נפשו היא לזכות באולקוס! איש אינו מתגעגע אל המערך כפי שהיה, כאשר נזקק מן השילטון על-ידי הציבור. לכן: מי שרוצה לדאוג למיפלגת-העבור' דה, אלינא יבזבו את מירצו על תחרור' יות-יופי. יקוסינא וידרוש משני המוע' מדים להזדהות ולהציג תוכנית ברורה של הפיתרונות המוצעים על-ידם. לא דיסה של היסטיציבור, אלא רשימה מפורטת ומפורשת של עמדות פוליטיות מוחשיות: איך להשיג שלום, איך לשקם את המשק, אחרת כל המישחק אינו אשא. בחירה בין יצחק פרס ושימוטון רבין.